

Llei

Índex

[Mostra/Amaga]

- Exposició de motius
-

Els Delegats Permanents de SS.EE. els Coprínceps

Vist el projecte de Llei de reforma del Dret de successions proposat pel Consell General de les Valls als 20 de març del 1989;

Vist els acords adoptats de mutu acord pels representants del mateix Consell General de les Valls i el dels Comuns amb data del 21 de juliol del 1989;

Per aquesta Llei

aprovem i adoptem el projecte esmentat, el text del qual és com segueix:

Exposició de motius

El Dret successori del Principat, regulat pel Dret Català anterior al Decret de Nova Planta i pel Dret Romà, constitueix un conjunt complet i harmònic, que s'ha aplicat amb satisfacció durant segles, i ha donat lloc a una àmplia jurisprudència, que en precisa clarament l'aplicació.

L'evolució de la nostra societat, però, el trencament i l'atomització del nucli familiar tradicional, malgrat que a Andorra no s'hagi fet sentir amb la magnitud d'altres col·lectivitats veïnes, i la profunda diferència que, en suma, existeix, entre les estructures familiars actuals i les dels temps medievals, deixen sentir alguns desajustaments, que, en presència de regles legals ben precises, resulta impossible pal·liar per la via de la interpretació.

En dos punts principals es manifesten essencialment aquells desajustaments: en la situació dels fills extramatrimonials, que per aplicació del principi d'igualtat universalment admès avui, no han de patir discriminació per raó de les circumstàncies de llur naixença; i en la del cònjuge vidu, tradicionalment regulada pels capítols matrimonials, i que el desús d'aquella institució aboca freqüentment, avui, a una situació de desempar que no es correspon amb la consciència social majoritària.

La present Llei té per objecte adequar el nostre sistema successori en aquells punts en què més fortament es manifesta l'evolució social. Es tracta d'una reforma molt parcial, que no substitueix els principis i les normes vigents, sinó que simplement els completa o modifica en alguns aspectes concrets, deixant subsistent la major part del règim preexistent que, com ha quedat dit, ofereix una regulació completa i satisfactòria del règim successori.

En matèria de successió intestada, i sobre la base del sistema vigent, del Dret Romà de Justinià (Novel·les 118 i 127, substancialment) i del Dret Català, pel que fa a la successió excepcional dels impúbbers, s'equipara la situació dels fills extramatrimonials a la dels fills legítims, d'acord amb les tendències més modernes de la doctrina i del Dret comparat, salvant però el cas dels fills nascuts d'adulteri, quan concorrin amb altres fills legítims, en quin cas s'atribueix a aquests una quota hereditària doble de la d'aquells.

S'estableix també la crida a la successió dels germans de simple vincle conjuntament amb els de doble vincle, però amb una quota doble d'aquests respecte a la d'aquells. Això significa refondre les classes segona i tercera del Dret Romà (ascendents, germans i fills d'aquests; mig-germans i fills d'aquests) en una sola classe, que és cridada conjuntament a la successió, en defecte de familiars de la classe primera.

Pel que fa al cònjuge vidu, se li atribueix un dret d'usdefruit en la successió intestada del consort difunt que, quan concorre amb descendents, ascendents o col·laterals privilegiats, abasta la meitat de l'herència, i s'estén a la seva totalitat en concurrència amb altres col·laterals.

Finalment, atesa la disgregació del grup familiar, amb una evident relaxació de les relacions parentals més allunyades, es restableix el límit de la successió intestada dels col·laterals del Dret pretori, que havia estat ampliat per la Glossa, fixant-lo en el sisè grau i fins al setè, únicament en favor dels *sobrini nati* o fills del cosí segon (Digest 38, 8, 1, 3).

En defecte d'aquells col·laterals, continua essent hereu del cònjuge vidu (Edicte *Unde vir et uxor*), i a falta de tot altre hereu, continuaria adquirint els béns el fisc, és a dir la Hisenda Pública (Llei *Julia caducaria*).

Quant a la successió forçosa o legítima, els mateixos principis que han fet aconsellable l'equiparació dels fills il·legítims i els legítims en la successió intestada, condueixen a establir la concurrència d'uns i altres en la porció legítima de l'herència, en igualtat de condicions. Es manté, no obstant, una excepció per al cas que concorrin fills nascuts d'adulteri amb altres fills legítims, establint que la porció l·legitimària d'aquests sigui doble que la d'aquells.

No es modifiquen els drets l·legitimaris del cònjuge vidu, que s'articulen a l'entorn de les figures de la quarta marital i l'any de plor, però, per aplicació del principi d'igualtat entre els sexes, s'estenen també al vidu, en la successió de la seva esposa.

Aprofitant aquesta reforma parcial del dret de successions, ha semblat oportú dedicar un capítol a la figura de la declaració judicial de mort dels absents o desapareguts, quan concorrin determinades circumstàncies que permetin presumir aquell fet, i als sols efectes de l'obertura de la seva successió. Amb això es clarifica una institució regulada en els codis moderns, però que a Andorra únicament apareix al·ludida, de forma poc clara, per Brutails (*La coutume d'Andorre*) i Pallerola (*El Principado de Andorra...*).

Registreu-vos a LesLleis.com per
accedir al contingut complert d'aquesta pàgina.